

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1903. Första Kammaren. N:o 52.

Tisdagen den 12 maj.

Kammaren sammanträdde kl. 1,30 e. m.

Upplästes för justering protokollet för den 5 i denna månad. *Reservation.*

Friherre Tamm: Herr grefve och talman! Då jag vid de gemensamma voteringar, som höllos den 5 dennes, med min röst bidrog till fattandet af det beslut, hvarigenom majstullen bibehölls, gjorde jag detta, därför att jag icke kunde förlika mig med att de tilläggsbestämmelser, som voro föreslagna till införande i brännvinstillverkningsförordningen, skulle kopplas till detta förslag. Jag har tillåtit mig nu begära ordet för att framföra min reservation, på det att jag måtte befria mig från misstanken att hafva deltagit uti hvad som därefter följde, nämligen den votering, genom hvilken till frågan om majstullens bibehållande kopplades det förslag till tillägg i vissa delar af brännvinstillverkningsförordningen, som tillhörde förslaget om majstullens borttagande. Genom denna manöver blefvo i brännvinstillverkningsförordningen — för att begagna ett uttryck, som tillhör frågan om tullar — insmugglade lagbestämmelser, hvilka icke varit afsedda att höra dit och hvilka antagligen icke hade kunnat på annat sätt komma till stånd.

Häri instämde herr *Swartz*.

Härefter godkändes det upplästa protokollet.

Upplästes följande ingifna läkareintyg:

Att ledamoten af Riksdagens Första Kammare, kammarherren m. m. *J. Th. Kennedy*, på grund af sjukdom är förhindrad att under återstående delen af innevarande riksdag deltaga i riksdagsarbetena, intygas.

Stockholm den 8 maj 1903.

F. Lennmalm.
Med. D:r, Professor.

Upplästes och godkändes tredje särskilda utskottets förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen:

n:o 88, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ecklesiastik boställsordning, och

n:o 89, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ecklesiastika byggnadslånekassor.

Föredrogs och lades till handlingarna statsutskottets nästlidne dag bordlagda memorial n:o 86, med anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande statsutskottets utlåtande n:o 52 i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af kronojord för framdragande af vissa elektriska ledningar.

Vid förnyad föredragning af bevillningsutskottets den 9 och 11 innevarande månad bordlagda betänkande n:o 55, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående kostnadsfritt tillhandahållande af stämplar för stämpelbeläggning af vissa vid häradshöfdingen R. E. Eckerströms död å Södra Roslags domsagas kansli kvarliggande handlingar, biföll kammaren hvad utskottet i detta betänkande hemställt.

Vid förnyad föredragning af lagutskottets den 9 och 11 i denna månad bordlagda utlåtanden:

n:o 54, i anledning af väckt motion i fråga om lagbestämmelser rörande dels kommunernas öfvertagande af vissa företag, dels villkoren för dylika företags öfverlåtande å enskilda; och

n:o 55, i anledning af väckta motioner om ändrade bestämmelser rörande skogselds släckning,

biföll kammaren hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

*Ifrågasatt
ändring af
gällande be-
stämmelser
för handeln
med svag-
dricka m. m.*

Föredrogs å nyo Första Kammarrens tillfälliga utskotts den 9 och 11 innevarande maj bordlagda utlåtande, n:o 21, i anledning af Andra Kammarrens beslut om skrivelse till Konungen med begäran om ändrade bestämmelser för handeln med svagdricka m. m.

Friherre Palmstierna: Herr grefve och talman, mina herrar! Utskottet har här föreslagit, att Andra Kammarrens beslut icke må till någon Första Kammarrens åtgärd föranleda. Andra Kammarrens beslut afser, att Riksdagen skulle i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att för Riksdagen måtte framläggas förslag till lag angående handeln

med vin och de starkare maltdryckerna samt att ny förordning angående handeln med svagdricka m. m. måtte utfärdas, i syfte att denna handel frigifves. Det förefaller, som det egentliga motivet för utskottets afstyrkande hemställan skulle vara, att det icke finnes någon gräns mellan svagdricka och öl; sålunda erinras därom, att vederbörande utskott ännu icke yttrat sig i detta ärende samt att ännu mindre något Riksdagens beslut föreläge. Sedan detta betänkande framkommit, har emellertid bevillningsutskottet yttrat sig i afseende å gränsen mellan svagdricka och öl; Kungl. Maj:t har ju också föreslagit en sådan gräns, och jag förmodar, att äfven Riksdagen kommer att i morgon fatta beslut i detta afseende.

*Ifrågasatt
ändring af
gällande be-
stämmelser
för handeln
med svag-
dricka m. m.*

(Forts.)

Nu skulle man ju möjligen kunna säga, att detta utskottsbetänkande icke borde företagas till behandling, förrän Riksdagen fattat sitt beslut; men det är ju icke fråga om att nu bestämma något beträffande denna gräns, utan endast att, under förutsättning att en sådan gräns blir fastställd — den må nu sättas till 2, $2\frac{1}{4}$ eller $2\frac{1}{2}$ procent alkohol — hos Kungl. Maj:t anhålla, att förslag i ämnet måtte till nästa år utarbetas.

Som bekant, hafva ju nykterhetsvännerna på många ställen och sedan lång tid tillbaka sökt arbeta för att svagdricksförsäljningen skall vara fri. Detta skulle icke vålla någon skada; jag uppfattar det därför såsom fördelaktigt, om man kunde biträda Andra Kammarens beslut.

Jag tillåter mig således, herr grefve och talman, hemställa, att Första Kammaren måtte biträda Andra Kammarens beslut.

Friherre Tamm: Första Kammarens första tillfälliga utskott har den olyckan att icke finna nåd för friherre Palmstierna. Jag beklagar, att så är, då jag gärna skulle vilja vara med honom ense. Han medgifver, att någon gräns icke finnes bestämd mellan svagare och starkare maltdrycker, men anför på samma gång, att Kungl. Maj:t och bevillningsutskottet framlagt förslag till bestämmande af en sådan gräns. Ja, det är mycket sant; men det hindrar dock icke, att utskottet har rätt, då det säger, att denna gräns icke ännu är bestämd. Och då vi ha sett, att äfven de, som önska gränsen satt vid en ganska låg siffra, kunna ändra sig från ena dagen till den andra, så kan sådant hända ännu.

Men det är icke detta, som för utskottet varit det hufvudsakliga skälet till att utskottet ej kunnat föreslå någon skrifvelse till Kungl. Maj:t om fritagande af svagdricka från de bestämmelser, hvilka gälla vår maltdrycksförsäljning; utan det egentliga skälet härtill är att söka däri, att det kan hända, att en del alkoholsvaga, men maltstarka drycker skulle komma att inrangeras bland svagdrickat. Kan det vara rätt, att dessa i sig själfva ganska dyrbara drycker skulle få fritagas från alla hämmande bestämmelser i afseende på försäljningen och därigenom göras billigare, än hvad andra drycker af samma maltstyrka kunna blifva? Alkoholgränsens bestämmande

*Ifrågasatt
ändring af
gällande be-
stämmelser
för handeln
med svag-
dricka m. m.*
(Forts.)

sammanhänger med definitionen på svagdricka, likasom också sättet för alkoholhaltens utrönande, och då härtill kommer, att herr statsrådet och chefen för finansdepartementet förklarar det vara skäl att först afvakta bifall till Kungl. Maj:ts förslag till maltskattelag för att därefter inkomma med förslag till bestämmelser rörande handeln med maldrycker, tror jag, att man har all anledning att lugna sig, till dess Riksdagen får se, hvad Kungl. Maj:t i detta afseende åtgör, allra helst som denna maltskattelag dock ännu icke är af Riksdagen antagen. Där hafva ju framställts yrkanden om afslag å förslaget i dess helhet. Jag hemställer därför, att kammaren måtte bifalla, hvad dess tillfälliga utskott här föreslagit.

Herr Boström, Filip: Då jag hade äran att vara ordförande i den kommitté, hvars betänkande står återopadt i detta tillfälliga utskottets utlåtande, tillåter jag mig meddela kammaren, att inom kommittén man allmänt omfattade den åsikten, att det vore lämpligt att skilja mellan handel med öl och med andra svagare maldrycker; men man ansåg, att denna sida af saken ej borde tagas före, innan man fått en maltskatt, enär den kontroll, som kunde dessförinnan komma att öfvas öfver försäljningen, ej torde blifva effektiv.

Nu har Kungl. Maj:t föreslagit en sådan gräns emellan svagare och starkare maldrycker; och detta förslag har blifvit af bevillningsutskottet tillstyrkt, utan att, såvidt jag kan finna, i någon af de reservationer, som åtfölja betänkandet, framställts någon anmärkning mot förslaget i denna del. Det är således all möjlig utsigt för, att detta förslag, som nu ligger på kammarens bord och i morgon skall här behandlas, kommer att blifva Riksdagens beslut i denna fråga. Under sådana förhållanden tror jag icke, att för ett biträdande af Andra Kammarens beslut i här förevarande fråga föreligger något hinder i detta, af det tillfälliga utskottets ärade ordförande återopade hänseende. Hvad han i öfrigt anmärkte afsåg endast sådant, som kommer att pröfvas, då Kungl. Maj:t framlägger ett förslag i det syfte, som Andra Kammaren här åstundat. I frågans nuvarande läge synas mig därför alla skäl tala för att, med afslag å hvad kammarens tillfälliga utskott hemställt, instämma i det slut, hvartill Andra Kammaren kommit; och tillåter jag mig, herr grefve och talman, att därom framställa yrkande.

Öfverläggningen förklarades härmed slutad, hvarefter herr talmannen yttrade, att beträffande föreliggande utlåtande yrkats, dels att utskottets hemställan skulle bifallas, dels ock att kammaren skulle afslå utskottets hemställan och biträda Andra Kammarens i ämnet fattade beslut.

Härefter gjorde herr talmannen propositioner i enlighet med dessa yrkanden och förklarade sig anse propositionen därpå, att kammaren skulle afslå utskottets hemställan och biträda Andra Kammarens beslut, vara med öfvervägande ja besvarad.

Votering begärdes, i anledning hvaraf uppsattes, justerades och anslogs en omröstningsproposition af följande lydelse:

*Ifrågasatt
ändring af
gällande be-
stämmelser
för handeln
med svag-
dricka m. m.*

Den, som bifaller hvad Första Kammarens tillfälliga utskott hemställt i utlåtandet n:o 21, röstar

(Forts.)

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, afslår kammaren utskottets hemställan och biträder Andra Kammarens i ämnet fattade beslut.

Omröstningen företogs, och vid dess slut befunnos rösterna hafva utfallit sålunda:

Ja—53;

Nej— 34.

Vid förnyad föredragning af Första Kammarens tillfälliga utskotts den 9 och 11 i denna månad bordlagda utlåtande n:o 22, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående omreglering af rikets indelning i provinsialläkaredistrikt m. m., biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Vid förnyad föredragning af konstitutionsutskottets den 8 och 9 innevarande månad bordlagda utlåtande n:o 10, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående upprättande af ett nytt folkrepresentativt ämbete till kontroll öfver landets militärväsende, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Föredrogs å nyo och företogs punktvis till afgörande första särskilda utskottets den 8 och 9 i denna månad bordlagda memorial, n:o 6, i anledning af dels återremisser från kamrarne af vissa paragrafer af det vid utskottets utlåtande n:o 1 fogade förslag till lag om försäkringsrörelse, dels ock kamrarnes skiljaktiga beslut angående samma lagförslag.

Punkten 1.

Lades till handlingarna.

*Punkten 2.**Mom. a).*

Utskottets hemställan bifölls.

Mom. b).

Lades till handlingarna.

Punkten 3.

Utskottets hemställan bifölls.

Vid förnyad föredragning af Första Kammarens tillfälliga utskotts den 8 och 9 innevarande maj bordlagda utlåtande, n:o 20, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Konungen angående förändrande af rikets samtliga medikamentsförråd och filialapotek till själfständiga apoteksinrättningar m. m., biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Anmälde och bordlades statsutskottets utlåtanden:
n:o 87, med anledning af Kungl. Maj:ts proposition till Riksdagen om afstående af Sveriges rätt att återlösa Wismar med område;
n:o 88, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående öfverlåtande till staden Helsingborg af Skånska husarregementets nuvarande kasernområde m. m.; och
n:o 89, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af kronohäktet i Kisa.

Justerades nio protokollsutdrag för denna dag.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *Edström* från och med den 15 i denna månad till innevarande riksdags slut.

På framställning af herr talmannen beslöts, att de under dagen första gången bordlagda ärendena skulle sättas främst på föredragningslistan till morgondagens sammanträde.

Kammaren åtskildes kl. 2,05 e. m.

In fidem

A. v. Krusenstjerna.
